

[Sigsgaard.]

ringe landbrugsvarernes kvalitet gennem øget brug af pesticider og af kunstgødning. Hr. Kofoeds politik er altså i kapitalens interesse, men ikke i forbrugernes interesse.

Landbrugspolitikken bestemmes altså af kapitalens behov, af den økonomiske mekanisme. Den har spillet fallit for det første ved at forøge den globale ulighed og dermed sulten, for det andet ved at øge produktion og forbrug af dyrisk fedt i stedet for af kornprodukter og for det tredje ved at forringe fødevarernes og miljøets kvalitet.

Landbruget kan ikke bringes til at tjene menneskers behov fremfor kapitalens behov under vores nuværende samfundsforhold. Det skal dog ikke forhindre mig i at nævne nogle af de ting, der burde gøres.

Stigningen i forbruget af produktionsmidler bør begrænses. Hovedvægten i produktiven bør lægges på planteprodukter. Importen af proteinrige foderstoffer bør nedskæres. Pesticidforbruget bør nedskæres, og det samme gælder forbruget af kvælstofholdige kunstgødninger. Miljøhensyn taler for mindre enheder i landbruget med mange forskellige afgrøder.

Udviklingen i dag går jo tværtimod det, jeg lige her har talt om, i retning af endnu mere industrialisering af landbrug, i retning af større enheder osv. Fremtiden bliver enten storbrug overvejende med bykapitalen som ejer eller andelslandbrug under den ene eller den anden form eller forskellige former, små og store, fortsat med landmændene selv ved roret. Der er ikke nogen mellemvej mulig på den lange sigt.

Ønsker vi den sidste udvikling, kan vejen gå over en nationalisering af landbrugsjorden med udleje på langt åremål, hvad der selvfølgelig vil være en stor fordel for de yngre landmænd, hvad mange af dem også klart erkender. Eller den kan gå over en statsovertagelse af værdistigningen på jorden som offentlig prioritet, sådan som det er foreslået af DKP, og den kan i øvrigt også gå over statsstøtte; der gives jo rigelig statsstøtte i dag, men en anden form for statsstøtte, en statsstøtte til udvikling af fællesbedrifter ejet af flere landmænd i andelsfællesskab.

Der er store traditioner i Danmark på andelsområdet. Det er forbløffende at se, i så ringe grad de i dag efterleves og vide-

reudvikles. De nuværende støtteordninger, der er uden perspektiv i den her skitserede retning, og EF's landbrugspolitik er vi fuldstændig imod. Det er der tidligere gjort rede for fra vores side.

Det skal lige bemærkes, at hovedsigtet i EF's landbrugspolitik i øvrigt også går imod den politik, som man siger er i dansk landbrugs interesse, ved at presse mindsteprikerne så højt op, at selv de mindst rentable brug i det sydlige Europa kan leve videre. Den politik er jo klart imod det, som man her siger er dansk landbrugs interesse, og derfor er også fremstillingen af de forhandlingsresultater, der blev opnået forleden dag, som gunstige set fra dansk landbrugs synsvinkel, en falsk fremstilling.

Med hensyn til dagsordensforslaget fra DKP må jeg sige, at vi kan støtte det. Det er ikke sådan, at vi er enige i alle detaljer, f. eks. er der en passus i det, der taler om støtte til familiebrug. Det er sandsynligt, at det vil være rigtigt bl. a. ud fra de grunde, jeg her har været inde på, at bevare produktion i mindre enheder og en stærkt diversificeret produktion, men det er illusionsskabende at tro, at man kan bevare familiebruget, sådan som det er i dag uden at gå ind på samarbejde under den ene eller den anden form mellem disse brug eller sammenlægning af dem. Og her er spørgsmålet: skal det være bykapitalen, eller skal det være andels-tanken, der søges videreudviklet? Vi advarer altså skarpt imod det illusionsskabende, der ligger i den del af DKP's forslag, der ligesom antyder, at familiebruget bare sådan kan fortsætte med at være ejerformen. Den samme illusionsskabende effekt var der jo i store dele af det, landbrugsministeren og andre ordførere her i dag har sagt. Man lukker øjnene for den udvikling, som jeg her har prøvet at være inde på, man lukker øjnene for, at den industrialisering, der er i gang, vil ende med et nyt godsejervælde i større eller mindre grad, hvis der ikke gribes ind, og indgrebet kan ikke bestå i flotte taler herfra om familiebrugets fortræffelighed. Der skal anderledes konkrete midler til.

Men bortset herfra kan vi i hovedtrækene støtte dagsordensforslaget. Vi vil ikke selv have ulejlighed med at fremsætte dagsordensforslag om, at miljøpolitik og energipolitik må være medbestemmende ved udformning af landbrugspolitikken, bare for